

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Bakócsi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

Méreg ellenmérget kíván.

„Korunk a lázas sietés és izgatott rohamosság százada” — hangzik a társadalom küszködő életét figyelemmel kíséző férfiak ajkairól minduntalan. De jogosan is, mert senki sem ér rá; ideges kapkodással ki-ki önmagát szeretné megelőzni. A távoli multban éveken át dolgoztak türelmes mesterek egyes palotákon; — ma pedig — csak pénz legyen! — egész házsor ugy terem. mintha földből nőne ki. Iparcikkék halomszámra ömlenek ki a zakatoló gépek öléből: míg annakelőtte heteken át foglalkoztattak munkás embereket és nyújtottak tisztességes megélhetési forrást sok szegény családnak. Régente kinek-kinek elég volt a magáé — manapság a társadalom nagyobb zömének több kell, ezért siet, lőt-fut reggeltől napestig... E világon minden siet, még élni is sietünk. Innét századunk sajtósájos epithetonja: a gyorsaság.

A gyorsaságot nagyban előmozdítja s neki — mintegy — repülő szárnyakat ad: a sajtó. Ez az ország valóságos vérkeringése, mely a hon szívéből napról-napra újabbnál-újabb eszméket, következőkép más és más érzelmeket lüktet szerteszét. Lelkesedés vagy lehangoltság, nyugalom vagy felháborodás, becslés vagy megvetés támad országszerte aszerint: mit is ütöttek csapra a redakcióban. Ezer csatornáju kohó mainapság a sajtó, mely tüzes anyagát elviszi a szélrózsa minden irányába és tüzel, hevít, gyújt; vagy ha kell olyan, mint a gyárak és bányák ventilátora: a legtávolabbi zugban is apasztja, hűsíti a légkör melegét.

Ezek miatt valóságos hatalommá fejlődött ma már ezen „fekete művészet.” Mert egyrészt élelmes és mérész; másrészt, mert az olvasóközönség nagy része rest még gondolkodni is. Igaz ugyan az olvasás segít bennünket a gondolkozásban, de sajnos!... hányan vannak, kiknél az olvasás nem segíti, hanem pótolja a gondolkozást? Mohón elnyelik azt a holt betűt, anélkül azonban, hogy csak egy percre is megfontolnák annak a betűnek igazi értékét. Es így nem csodálkozhatunk, ha odajutottunk, hogy a sajtó nemesak nélkülözhetlenné lett, de ha akarja, valóságos rémuralmat képez. Igen, mert napjainkban az olvasás — ugyszolván — mániává, betegséggé fajult

társadalmunk minden rétegében, holott valamikor — ez csak egyeseknek volt féltékenyen őrzött kincse.

Olvasnak az emberek napról-napra ujságot a reggelinél, ebéd után regényt, ha unatkoznak, tudományos munkákat, hogy az általános műveltséggel lépést tartanak. Avagy reggel nem-e első dolgunk az olvasás és este... nemde ismét csak az olvasás ringat édes álomba bennünket. Általános e szenvedély és nem különbség nélkül. Ismerek iskolás gyermekeket, kiknek játék helyett inkább kell a szórakoztató képes könyv és ujság. Az arany fiatalság pedig — különösen a szép nem — regény nélkül még lélegzetet is alig bír venni. Az öregek meg betegek, ha megszokott lapjaikat át nem böngészhetik. Sőt mi több: az a kézműves sem tud rendesen munkához fogni, nyugodtan enni, miglen nem értesült Weil — Lóránték lelketlen csalásairól. — Egy szóval olvasunk és ismét csak olvasunk.

Már most, ha az a sok sajtótermék: tudományos mű, folyóirat, regény, ujság stb. a katolikus világnézettel, szent vallásunk igazságaival, hitbeli meggyőződésünkkel, a jó erkölcsökkel homlokegyenest ellenkezik, — lehetetlen, hogy az olvasók — ha nem is mindjárt, de rövid idő alatt — hasonló hitetlenekké, megméltelyezett erkölcsűekké ne legyenek. Mert nem kérkedhetik senkivel: nekem nem árt, ha hitemmel ellenkező könyveket olvasok; nem félek az eleséstől, ha liberális, igazságot nélkülöző zsidó ujságokat járatok. Nem úgy állok, hogy elbukjak. Helyes! De mit is mond az a régen megírt könyv: „Aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék”. Már pedig, aki folyton hitével hadilábon álló, sőt azt lesajnáló avagy gyalázó sajtó-termékeket olvas, az — szerintem — nem áll biztos, erős talajon, az hamarosan elveszti azt, amugy is gyenge lábai alól. Még mindig igaz az a régi latin közmondás: Qui amat periculum, peribit in illo. Aki szereti a veszélyt, elvész az abban. El bizony mindazok, kik azt szorgosan nem kerülik. Magokkal ragadják a rosszirányu sajtó-termékek hasábjain, áradatként hömpölygő „felvilágosultság” habjaiba burkolt divatos hitelenség hullámai az embert. Es így szennyes iszappal vonják be az észet, megméltelyezik a nemesen dobogó szívet. A szomorú tapasztalat fény-

sen igazolja, hogy a rossz könyvek és lapok tönkreteszik először az egyént, az egyén után majd az egész társadalmat.

Ezt akarja ellensúlyozni, meggátolni a „Katholikus Sajtóegyesület” akkor, amidőn a kath. olvasó közönség kezébe egészséges, kath. tollból kikerült sajtó-termékeket, de főleg katolikus szellemben szerkesztett lapokat óhajt adni.

De mert ingyen mitsem kapunk; mi sem várhatjuk áldozat nélkül a sajtó jó gyümölcseit. Hozzunk mi katolikusok is áldozatot a kath. sajtó felvirágoztatására. Nem sokat, csak amennyit szerény tehetségünk megenged. Ha többet nem is, hát küszöböljük ki hajlékainkból az istentelen könyveket, dobjuk ki a hagymás szagu ujságokat és rendelünk kath. lapokat. Az a pár fillér nem vág senkit sem a föld porához; ellenkezőleg a két filléren megvett kath. lap tisztítja ferde nézeteinket, felvilágosít és tanít.

A mi körmönfont ellenségünk — az a keleti faj — már rég belátta a sajtó nagy horderejét, épen ezért nem sajnál, nem kimél semmit, csakhogy hatalmában tarthassa. Nekünk is hatalommá, puritán kath. hatalommá kell tennünk a mi sajtónkat és akkor nem lesz, nem jöhet olyan vihar — melyet katolikus ellenes sajtók kavarnak fel — hogy megingathassa, leronthassa mindazt, a mi katolikus. Meglesz akkor az ellenmérget. Hintsenek csak mérget sajtó termékeikben, mi meg majd ellenmérget adunk be nekik, hogy az ők okozta beteg társadalom felocsudjon s így igaz marad a közmondás: „méreg ellenmérget kíván.”

P. Takáts Félix.

A börze.

— A magyar név elleni merénylet. —

Nem vagyunk még zsidók, de talán nem is leszünk. Hanem, hogy mégis mennyire elzsidósodott már Magyarország, annak egy meglepő bizonyítékára hívjuk föl a figyelmet. Sokszor megessett már velünk, hogy a magyar kereskedelem bűneire leplezetlenül rámutattunk, s különösen a börze erkölcstelen üzérkedése ellen támadtunk. Mi lett az eredmény? Ránk fogták, hogy felekezet ellen izgatunk. Csakhogy épen a kir. ügyész nem emelt ellenünk izgatás miatt vádat. Pedig egyetlenegy betűvel sem sejtettük, hogy a zsidó kereskedelmet, a zsidó börzét értjük. Hanem maguk a zsidók tudják, hogy őket illeti a sok kifogás, mert

tudják, hogy az övéké a kereskedelem, a börze, melyet minden piszkával együtt zsidó nebánsvirágnak tartanak. Annyira zsidók vagyunk tehát már mégis, hogy azon esetre, ha a magyar kereskedelem, ha a börze ellen irunk, felekezet ellen való izgatással vádolnak. A kereskedelmünk tehát már zsidó.

De minden vád dacára is rámutatunk ismételen a börze erkölestelen manipulációira. Erre készlet bennünket a legújabb bankbukás, melynek hősei a magyar tőzsde révén valóságos rablóhadjáratot indítottak a külföldiek vagyonszüksége ellen és oly veszteséget keltettek a magyar névnek a külföldön, hogy ott ez a szó magyar, egyenlő lett a csalás fogalmával. Ezt köszönhetjük mi a zsidó börzének.

Hát nem hazafias kötelessége-e minden magyarnak, hogy a tőzsde sürgős reformját sürgesse, nem törődve azzal, vádolja-e majd a kir. ügyész felekezetelleni izgatással. Kötelességünk ez, nem törődve az üvöltéssel, mely a reform sürgetésének nyomán támad. A magyar kormány nem ijedhet meg a zsidó sajtótól, amely tele ordítja majd a világot, hogy becsületes reformtörvényeivel a kereskedelem orra alá akar borsót törni.

Több törvényalkotásával megakadályozta már az idegen faj lelketlen, embereket anyagilag erkölcsileg tönkretévő üzérkedését. Halhatatlan nevet szerzett magának. Művét a tőzsde reformjával kell bekoronázni. Meg kell szüntetnie az erkölestelen börzejátékot.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 25. Anna-bál Palicson.

Julius 30. A Petőfi-társaság társas összejövetele, saját helyiségeiben, este 8 órakor.

Augusztus 2. Az ipartestület táncmulatsága az ipartestület helyiségében.

Augusztus 2. A műpártoló körének műkedvelői előadása a kath. legényegylet dísztermében. Utána tánc.

Megnyílik a városi mészárszék.

Azt hittük, hogy a városi mészárszék megnyitására vonatkozó hír majd gondolkodóba ejti mészárosainkat, s a rettenetes magas husárakat leszállítják. Néhány mészáros meg is fontolta a dolgot, s mint megírtuk, jóval le is szállította úgy a marhahus, mint a borjúhús árát. De a többség csak megmaradt a régi magas husárak mellett.

Ez azután arra készítette a városi tanácsot, hogy határozatát meg is valósítsa, s megnyissa a városi mészárszékét, hogy a város közönségének sorsán némileg enyhítsen. Lesz tehát olcsó hus, amit ezennel tudomására hozunk a közönségnek.

A városi mészárszék részére az első vágatás ma, pénteken délután történt. Jól kihizott marhák, izletes husu borjúk kerültek vágatás alá. Így tehát a lakosság nemcsak a hus alacsonyabb árával, hanem a hus minőségével is meg lehet elégedve.

A mészárszék ma, szombaton reggel hat órakor nyílik meg a régi gimnázium épületében lévő, volt Taussig-féle bolthelyiségben.

— **Mártin Tivadar — műszaki tanácsos.** A földmívelési miniszter Martin Tivadar zombor kir. főmérnököt, a zombori folyammérnöki hivatal vezetőjét műszaki tanácsossá nevezte ki.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter a Keresztényszociális földmívelők és földmunkások Budapesten megalakult országos szervezetének alapszabályait jóváhagyta.

— **Bucsuzó káplán.** Ma bucsuzott el Erseki hatóságának áthelyezése folytán községünkben Sorg Antal romai kath. segédlelkész, — új állomás helyére szülő falujába Bács-Bokodra. A kétévi, érdemekben dus itt működése után általános szeretet és köztszetelet kísérte őt új otthonába. A vasúthoz vezető útvonalon a népek sokasága üdvözölte a szeretett papot, — míg a vasutnál díszbe öltözött szeretett tanítványainak sokasága várta. Impozans és egyben megható

volt, amidőn szeretett tanítványaitól és híveitől a vasutnál elbucszott, — szem alig maradt szárazon. Isten különös áldása kísérje őt pályáján.

— **Csak külön lehet . . .** A belügyminiszter elvi jelentőségű határozatot hozott, melyben a közgyűlési határozatok megfélebbezéséről intézkedik. Kimondja miniszter, hogy a közgyűlési határozatokat ezentúl csak egyenként külön-külön, nem pedig együttesen lehet megfélebbezni, a mint ez eddig gyakorlatban volt. Határozatát megküldötte törvényhatóságunknak is.

— **A katonaság köszönete.** A szabadkai honvéd gyalogezred parancsnoksága meleg átíratot küldött Szabadka polgármesterének, melyben köszönetet mond azon mintaszerű elszállásolásért, amelyben a most lefolyt dandárgyakorlatok alkalmából a Szabadkán összpontosított honvédség részesült.

— **A baja—bátaszéki vasut.** A baja—bátaszéki összekötő vasut és ezzel kapcsolatos dunai vashid építése gyorsan halad előre. A vasuti töltés Bátaszéktől Bajáig csekély kivétellel teljesen kész, mindössze 3—400 méter van. még földmunka. A talpfák és sinek már a vonal legnagyobb részén le vannak rakva. Az árterben elhelyezett 4 vashid, melyek közül az egyiknek 30 a másikkal 4, a harmadiknak 90 s a negyediknek 150 m. nyílása van, ugyancsak készen van mindössze a 150 méter hidnak 10 drb. 15 méter hosszú vasfelszerkezetét kell az ideiglenes faálványokról a készen álló vasbeton pillérekre reátozni, ami már folyamatban is van. Maga a hid a Dunapart fölött 10 méternyi magasságban elhelyezett hatalmas alkotás. Egész hossza 580 méter, tehát jelentékenyen hosszabb, mint a budapesti összekötő vasuti hid; a szoroson vett Dunameder felett nyílás van, mindegyik 100 méter hosszú. Konopisti gránitból készült hatalmas pillérei nagy mélységben vannak alapozva. Közülök az egyik 28, a másik 23 méternyire. A hid vasfelszerkezetének nagyrésze már szintén készen áll, míg a bajai oldalhoz közelebb eső két utolsó nyílás vasfelszerkezetének szerelési munkája van csak hátra. A mérnökök állítása szerint a hid az átadásra kitűzött véghatáridőnél jóval előbb készen lesz és így valószínű, hogy nem 1909. október 1-én, hanem már 1909 május havában átadják a baja—bátaszéki vasutat a forgalomnak. A baja—bátaszéki vasut építése következtében már a baja—szabadkai és baja—szék—dombóvári vonalak elsőrangúsítása is folyamatban van.

— **Szabadkai vaskályha a szegedi muzeumban.** Kur József, a szegedi fa és fényipariskola tanára Szabadkán jártában megtekintette a régi városháza helyiségeit, ahol figyelmét egy régi vas banyakemence-féle kályha kötötte le. Már akkor megkérte Váli Gyula, városi mérnököt, hogy e kályhát különös gondban részesítsék, mert ő történelmi jövőt szánt neki. Az idők emlékeztetül ugyanis a szegedi fém és faipari iskola muzeuma részére óhajtaná megszeretni. Ma azután meg is érkezett a szegedi iskola igazgatójának írása, melyben a szabadkai vaskályhát az említett muzeum számára kéri. A tanács a kérelmet helyesli, s ezentúl a kályha időtlen időig Szegeden hirdeti majd Szabadka eltűnt városházának lebontott dicsőségét.

— **Halálozások.** Jakovesevics Vince, férfiszabó, f. hó 24-én d. e. fél 11 órakor ötvenhétéves korában meghalt. Temetése V. kör. 11. számú gyászaházból holnap 25-én délután 4 órakor lesz. A gyászmisét lelkiüdvéért reggel 9 órakor mutatják be az Urnak. — Pudler Dániel, díszítő kárpitos, ma délelőtt meghalt. Temetése holnap délután lesz.

— **A szabadkai nyomdászok 1908. évi július hó 26-án Karlovitz és Bazsó-féle vendéglő helyiségeiben (a vörösökör iskolánál) tartja táncal egybekötött kedélyes estjét. Egy műsor ára 50 fillér. Kezdeté este 8 órakor.**

— **Tanügyi tétel a kath. tanítóknak.** Az érseki tanhatóság az érsek megye tanítói részére a következő tételt tűzte ki a meg-

fejtésre az őszi esperes kerületi tanácskozmányokra: „A szemléltető oktatás támogatására újabb a legtöbb népiskolai tankönyv a szöveg közé nyomott képekkel van ellátva. Ezen képekre nézve a szakkörök nézete eltérő. Fejtessék meg: a) pedagógiai szempontból helyes-e a népiskolai tankönyvek illusztrálása? — ha igen, b) a népiskola egyes osztályait és az egyes tantárgyakat tekintve a tankönyvekben milyen képek alkalmazandók? c) Mi módon használja fel a tanító ezen képeket tanítás közben? — Ezenkívül minden tanító az esperes által kijelölt tananyagból fél órára terjedő gyakorlati tanítást is kell, hogy kidolgozzon.

— **Táncmulatság.** Az óverbázi egyetemi ifjuság, zene és énekkör szíves közreműködésével az „Overbázi Onkéntes Tűzoltó Egylet“ folyó évi július hó 25-én az Erzsébetligeti nyári szinkörben táncal és hangversennyel egybekötött társas estélyt rendez saját tagjai „segély alapja“ javára. Kirándulás délután 5 órakor. Társas vacsora este 8 órakor. Hangverseny kezdete este 9 órakor. Belépődíj személyenként 60 fillér. Társas vacsora. Jó ételek, hűs italok és pontos kiszolgálásról a tűzoltóság saját „Csárdájában“ maga gondoskodik.

— **Mikor hitelképes a vevő.** A vevő hitelképességének megállapításáról új jogszabályokat kapnak a kereskedők. Ha az eladó csak arra az esetre kötelezte magát szállításra, ha a vevő hitelképességéről meggyőződik és utóbb kiderül egy oly tényállás, mely szerint a vevő hitelképesnek nem tarthatta: az átadásban való késedelem esete kötelezett kötbért — a kuriai ítélete szerint — megfizetni nem tartozik. Egy másik esetben hozott határozatával a kuria kimondta, hogy hitelben való eladásoknál az eladónak a vevő hitelképessége iránt előzetesen, nem az ügylet megkötése után kell tájékozódnia, tehát a vevő vagyoni helyzetéről utóbb nyert kedvezőtlen értesítés őt a teljesítés megtagadására föl nem jogosítja.

— **A postások fizetésrendezése.** A kereskedelemügyi miniszteriumban már számítások folynak a postások fizetésemelése dolgában, alapul véve a vasutasok fizetésrendezését. A fizetéstöbblet körülbelül öt millió korona lenne s előreláthatólag már az 1909-iki költségvetésbe felvételük.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** Madarason Vidákovich Balázs jegyzőt 121 szavazattal választották meg megyebizottsági tagnak, Bartos Ferenc 19 szavazata ellen.

— **A marha.** Nagy veszedelem fenyegeti a szeretet honhazát, tekintetes közvélemény. A szegény, sorsüldözött földműves hiába szántotta, művelte, öntözte a verejtékével az ezer esztendő magyar földet. Nem hoz áldást a munka, nem termékenyíti a verejték. Takarmány hiány előtt állunk. Megértük azt az időt, hogy már nemcsak az emberek, de az állatok is éhezni fognak a Kárpátoktól az Adriáig. Es elkövetkezend, tekintetes közvélemény, hogy a földmívelő népe ennek a szép országnak ki kell hogy vezesse a jászol elül a „Bimbót“, a „Csákót“, — a hűség munkatársát, kenyérkeresőjét — a marhát. Földmívelő állam vagyunk, ha zsinóros mente helyett tenniszruhában és rámás csizma helyett szandálcipőben is járunk s így országos érdek, hogy kormánysegítség jöjjön, amely megfogja az istállóból a vásárra menő lo, „Bimbó“ és „Csákó“ szarvát. Hatoljon fel a bársonyszékekig a vármegyék panaszos, kérő szava és jöjjön az a segítség, amíg a földre nem szegzi gyilkos szavait az ezerévig békésen tört — marha . . .

— **Vásár.** A jánosalmi vásár e hó 26-án lesz. Az állatfelhajtás vészmentes helyekről meg van engedve.

— **A megkerült gyilkosjelölt.** Megírtuk néhány nappal ezelőtt, hogy Helovits József órásság lakásadónéjára Halász Agnesre revolverből rálőtt és a golyó ennek karját átfurta. Merényletének elkövetése után Szabadkáról megszökött. A váci rendőrség most táviratilag értesítette rendőrségünket, hogy Helovicsot elfogta és át-kísérte a pestvidéki törvényszék fogházába.

— **Tűz. Óverbási tudósítónk írja:** Tegnapelőtt reggel Mihajlov Lázár és Lotz Henrik cséplőgépe a felhalmozott és cséplésre váró gabona asztagokkal együtt tűz martalékvá lett. A tüzet az asztagok tövében játszadozó gyermekek vigyázatlansága okozta. A kár — amely a biztosításból jobbra megtérül — körülbelül 20 000 korona.

— **Egy hónapi fogház sebeshajtásért.** Erdekes ítéletet hozott a napokban egy amerikai bíróság. A washingtoni törvényszék egy hónapi fogházbüntetésre ítélte John Eyre automobil-tulajdonost, aki a megengedett sebességnél sokkal gyorsabban hajtott és nekiment a villamos vasut egyik kocsijának. A törvényszék kimondotta az ítélet megokolásában, hogy azért hozott ilyen szigorú ítéletet, mert elrettentő példát akart mutatni az automobilosoknak, akik a legélénkebb utóakon is örületes sebességgel vágatnak s akik könnyelműségükkel ellenszenvessé teszik az automobil.

— **Rendőri hírek.** Czeplédről táviratozzák rendőrségünknek, hogy Zveit István, szabadkai huszár onnan megszökött. — Szegedről táviratozzák rendőrségünknek, hogy Szobonya Miklós, ottani törvényszéki jegyzőtől, ismeretlen tettes, négyszáz korona értékű ágy és ruhaneműt elloptott.

A t. szülők s a főt. klérus szives figyelmébe!

SZENT IMRE-INTERNÁTUS SZABADKÁN.

Szülői házon kívül tanuló ifjak számára már a múlt tanév óta fennáll s állandó tanári felügyelet mellett katolikus, hazafias nevelést nyújt az ifjuságnak.

Kényelmes, egyszobos emeletes épületben van egyneked hold ákáccokkal befűtött udvarral.

Az évi díj: 500 korona.

A városban főgimnázium, felső kereskedelmi iskola és polgári iskola van s így mind a három intézetet látogató növendékek fölvetetnek.

Jelentkezni lehet augusztus 1-ig.

Prospektust készséggel küld

424-34

Hervanek Ödön

főgimn. hittanár, intézeti igazgató.

Az eltűnt hulla.

A szokatlan ritka esemény szereplői: a miskolci rendőrkapitány, az ottani hatósági orvos és a megfelelő rendőri assistentia. A főhőse egy hulla.

Tegnapelőtt délfelé csilingelt a mentők telefonja. A tiszai pályaudvarhoz hívták a derék mentőket. Ugy szólt az értesítés, hogy egy ember meghalt. A mentők ki is vonultak és bevitték a hullát az Erzsébet-kórházba. — Takó Sándor rendőrbiztos pedig elkészítette a jelentést, mely beszámol az esetről és csatolja a halott zsebében talált irásokat, melyek szerint a hulla azonos Krisztiánusz György földművelővel, aki az ország határában, Bereg megye egy eldugott kis községébe való.

A jelentés a kapitány elé került, aki azután az ilyenkor szokásos intézkedéseket hamarosan megtette. Mindenekelőtt távirat ment az elhunyt családja felé, hogy intézkedjék a temetés iránt.

Másnap azután megjelent az Erzsébet-kórházban Berner rendőrkapitány, az orvos, a rendőr; szóval az összes hatósági közegek, hogy a hullát felboncolják. Bementek a hullakamrába, ahol egy hullát találtak. A hulláról leemelték a leplet. Ekkor érte a bonctársaságot az első meglepetés. Világoosan észrevehető és minden rendőri nyomozat nélkül is kimutatható jelek bizonyították, hogy az nem férfi, hanem női hulla. A rendőrség megállapította, hogy ez nem az, akit ők keresnek.

De hát akkor hol van a „vasuti“ hulla? Végre is megállapították, hogy: „miután a tegnapi hulla férfi volt, a mai pedig női, tehát ez nem lehet ugyanaz“, — kezdték kutatni az igazi hullát, a melyik bizonyára nem érzett elegendő kedvet a bonckés éléhez és meggondolva a dolgot, elszökött a hullasztalról.

Hyenformán az első meglepetést követte a másik. Hát ha még a kórteremben van, gondolta a rendőrség. Szégyen ugyan, de a rendőri furfang és bölcsesség itt is csődöt mondott. A keresett hulla eltűnt.

Az eset tragikumát még növelte az, hogy a rendőrségnek most érkeztek meg az új bonceszközei, amelyeket ép ezen a hullán akartak kipróbálni.

Ezek után pedig a rendőrség elment és most jön a harmadik meglepetés. A rendőrkapitány ma reggel hivatalában ült, mikor beállt hozzá egy öreg parasztasszony a lányával, meg a komájával és sirva mutatják fel a rendőrség sürgönyét, amely őket a halálesetről értesíti. Eljöttek a temetésre.

A kapitány megrémült. Hát kit temeszenek? Hiszen nincsen hulla. Csöndes kimólylással azután tudtukra adta, hogy a családfő meghalt, de a holttestét nem találják. Az öreg asszony iszonyu jajgatásban tört ki és rögtön kész volt a válasszal.

— Jó ember volt az, hát felvitték az angyalkák az égbe.

A kapitány már maga is bizakodni kezdett ebbe a szokatlan eltávozásba, mikor félénk kopogtatás hallatszott az ajtón. Hatalmas, bockoros paraszt lép be a szobába.

Az öreg asszony, meg a hozzátartozói majd hanyatt vágódtak az ijedségtől. Az egyik asszony fogvacogva keresztet vetett magára.

— Mit akar? — kérdi a kapitány.

— A ladamért gyűttem vóna.

— Micsoda ladaért?

— Hát, akit a vasutnál elvettek.

— Ki vette el?

— Hát biz én azt nem tudom, hanem a rendőrbizonyos ur küldött ide, hogy hát itt van a ladam a holmiéskámmal.

Lassan-lassan kiderült azután, hogy ez az ember a keresett hulla. A kórházban hamarosan jobban lett és kibocsátották. Így került vissza a rendőrséghez.

SPORT.

> Bácsmezei Ügetőverseny-egylet.

A Bácsmezei Ügetőverseny-egylet a napokban megalakult. Elnök igazgatóvá közfelkialtással idős. Szemző István, helyettes elnöké Törlei Gyula, alelnöké dr. Falcione Árpád választották meg. A választmány tagjai lettek: gróf Széchényi Emil, Városi Károly, ifj. Szemző Gyula, Vojnics Béla, Bezerédy István, Dungserszky György, Róheim Zsigmond, dr. Molnár Károly, Falcione Lajos, Fernbach János, Lelbach Gyula, Szemző Károly. Ugyész: dr. Poór Béla, Péntáros: Günther Ferenc. Az alakuló közgyűlés alapszabályokul kevés módosítással a budapesti ügetőverseny egylet alapszabályait fogadta el; elhatározta továbbá, hogy működését még ez évben megkezdi és október hó 12-én Zomborban kettes és egyes fogatu ügető versenyt rendez.

!!! ADÓK, HITELEZŐK !!!

Most jelent meg

az új végrehajtási törvény ismertetője.

Ára 40 fillér.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN.

REGÉNY.

KLEOPATRA.

Ez részéről hősiés áldozat volt, mert a férfi, aki azt tanulmányozta, miképpen tehetők mások nevétségessé, ő maga retteget a nevétségéstől; de a fiatal lány iránt érzett csodálat nem engedte meg neki, hogy másképen cselekedjék. Csodálat, ez helyes neve a lelkében támadt érzelmeknek, s ebben is több volt a bálmat, mint a gyengédség. Ugy tetszett neki, hogy Kleopatra valamennyi nő fölött lebeg, s épen ezért kívánta

magának. De az okosság egy neme mégis azt tanácsolta neki, hogy oly pillanatot válasszon, mikor esetleges kudarc után valami durva tréfa mögé bujhat. Elhatározta tehát, hogy a farsang utolsó napjain teszi meg vallomását.

A Szent-Katalin nevelőintézet alapítása óta szokás volt, hogy a farsang utolsó hetén az udvari kocsiak hossza sora ment a növendékekért és kocsiakzatták meg őket a népünnepélyen, melyet akkor a szent szinódus, az akkor még befejezetlen Izsák templom, a tengernagyi hivatal épülete és a téli palota között elterülő téren ünnepeltek meg. A nagy tér, melyet most a népnek nyitottak meg, körülbelül tízezer méter hosszú és változó szélességű volt. Január hónapból fogva baba színházak, cirkszok, oroszhinták, ezernyi más szórakoztató dolog telepedett meg e téren. Mindezt balagának nevezték el, hol még a legmagasabb arisztokrácia is megjelent: ezek azért, hogy gyermekeiket szórakoztassák, mások, hogy maguk mulassanak. A négyfogatu, kocsiakkal, s két császári egyenruhába öltözött inassal díszített udvari kocsiak többször megtehték a körutat a bódék, sátrak között; öt vagy hat kisasszony és egy tanár úr ült mindegyik kocsiában, melyeknek ajtónálait bizony nagyon is irigyelték. Az ismerősök ugyanis odamehettek üdvözölni a fiatal lányokat. Sok regény keletkezett így, amiközben a jó nép a keretet képezte.

Az udvarhölgyek is résztvettek ezen ártatlan örömben; a kocsiak sorrendben nekik is rendelkezésükre állottak, de Kleopatra illőbnek tartotta engedelmet kérni arra, hogy régi tanárújé kisérhesse, aki az intézetben akarta kitölteni szolgálati idejét, hogy azután nyugalomba menjen. Kleopatra soha semmit sem kért, ezt a kérését tehát nem tagadhatták meg neki, s a lányok nagy elégedettségére egyik kocsiában foglalt helyet.

Ez a kis kirándulás rendkívüli szórakoztatta; amennyire óhajtott valamikor kalitkájából kiröpülni, annyira örült most annak, hogy visszaélheti magát tanulólányi korába, a négy év előtti időbe. Csevegett, nevetett, ami ritkán történt meg vele s véletlen társnőit elragadta, bálmatba ejtette az udvarhölgy vidámsága, pajtáskodó modora.

A felvonulás megszokadt, a kocsi néhány percig megállt. Kamuczin, lóháton vagy más husz fiatal tiszt mögött, a fogatok tömege fölött tartott szemlét. Tekintete Kleopatra arcára esett, aki kihajolva a kocsi ajtóján, szintén a sétálókat nézegette.

— Itt van Baktó kisasszony a szép közömbös, szólt félig hangosan. Azt hiszem, nevet, Isten bocsásson meg! Ezt meg kell nézni.

Megvalósíthatatlan, fantasztikus eszméje támadt. Lovát ügyesen irányítva, nem törődve a rendőrség hangos figyelmeztetéseivel, megérkezett a nehéz kocsihoz, a meghajolt az osztálytanárnő előtt, akit valamiképpen ismert is.

— Jól érzi magát, kisasszony? kérdé tőle udvariasan. Örülök, hogy itt találkozunk! Óh, de nem a mi szép udvarhölgyünk ez itt? Jó napot, bajtárs, ... bocsánat kisasszony, lábai elé rakom legtisztelőteljesebb hódolatomat. Visszatért az intézetbe?

— Amint látja, felelte Kleopatra mosolyogva.

E napon minden mulattatta.

— Fogadok, hogy még sohasem látta egy komédiás bódé belsejét.

— Megvallom, válaszolt Kleopatra.

— Nagyon furcsa. Meg kell néznie.

— Minő gondolat!

— Nos, igen! Akarja holnap? Baktó nagynőjével? Vagy tizenkét hölgy majd meghal a kíváncsiságtól. Lássuk csak! Megállapodtunk? Ma este meglátogatom, hogy megállapítsuk az órát.

A kocsi megindult, Kamuczin lova hátrált, Kleopátrának alig maradt annyi ideje, hogy a kezével intsen, amit a fiatal tiszt beleegyezés jelének vett.

Talpraesett volt a dolog. Es sikerült, gondolta Kleopatra. Hyennek kell lenni; lehetetlenné kell tenni a visszautasítást, ha óhajainkat teljesíteni akarjuk.

(Folyt. köv.)

Figyelmeztetjük a mélyen tisztelt közönséget, hogy a világhírű eredeti

SINGER varrógépek

csakis a cégünkkel ellátott saját gyári raktárainkban kaphatók minden nagyobb városban.

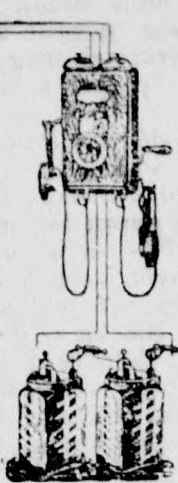
○ Határozott gyári árak részleltetésre. ○

Singer Co.

varrógép-részvénytársaság Szabadka, 470-5-3

== Hus-piac, Deák-utca és Teréz-tér sarkán. == Tisztességes képviselők és pénzbeszedők vidékre felvételnek.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS

villanyberendező műhelye

o Szabadkán, o

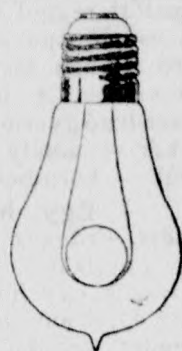
V. kör, Koteles-utca 249-ik számú saját házában.

402-106-18

Vizvezeték- és fürdőberendezések a legújabb rendszer szerint.

Javítások gyorsan és szakszerűen több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

A városi tűzoltó laktanyával szemben 446-30-22

SAROK TELEK

szabad kézből

ELADÓ.

Bővebb értesítést IV. kör, Juranics-utca 233. szám alatt.

ELADÓ

100 mm. elsőrendű széna

és

100 htl. fehér rizlingi bor.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

472-6-4

Kereskedők

részére szükséges pénztári bárcák 100 lappal, számozva és fűzve 100 darab 16 kor.

Jegyzékek

céglapra nélkül 100 darabonként 30 fillérré kap. hatók a

Szabadkai Nyomda- és

Hirlapkiadó-vállalat

mint szövetkezetnél IV., Rákóczi-utca 20.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körnöczy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifjú vagy felnőtt.

Ára fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezetnél Szabadkán.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz lapunk kiadóhivatala.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Raktári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1 20
3	Egybekeltek anyakönyve	"	08	21	Bérmacédula	50 drb	1 50
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1 50
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatio sponsalium	50 drb	1 50
7	Kegyességek alapítványok naplója	"	06	26	Dimissio	25 drb	1 50
8	Kegyességek alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1 50
8a	" " " " küliv	"	06	28	Nyugtájékoztató az egyh. pénzt. adóai számára	10 péld.	40
9	Templompénztári napló	"	06	29	Tabell. Relatio de Visitacione Vice archi diacon.	10 iv	40
10	Templompénztári számadás küliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " " beliv	"	06	31	Párber napló	50 drb	1 50
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Köteleztvény	50 drb	1 50
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó cédula	50 drb	1 50
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Ésketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1 50
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1 50
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1 50
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35b	" " (bunyevec szöveg)	50 drb	1 50
17	Informatio de Capellanis	"	30	36	Jegyzékek anyakönyve (merített papír)	ivenként	08
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1 50
				38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50

Ki nyomtatvány-szükségeit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek sajtó útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz. IGAZGATÓSÁGA.

Láb-, kéz-, hónalj-

Izzadás ellen Artalmatlan, gyorsan hat, feltűnő eredmény, büzt mulaszt, feldörzsölést megszüntet és megakadályoz, könnyű száraz járást biztosít. **Egy nagy tégely 1 kor. Egy kis tégely 60 fillér.**

Reform-kenőcs.

Kapható: Ifj. Illés Antal gyógyszerésztárában Szabadkán.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat mint szövetkezet könyvnyoradójában.